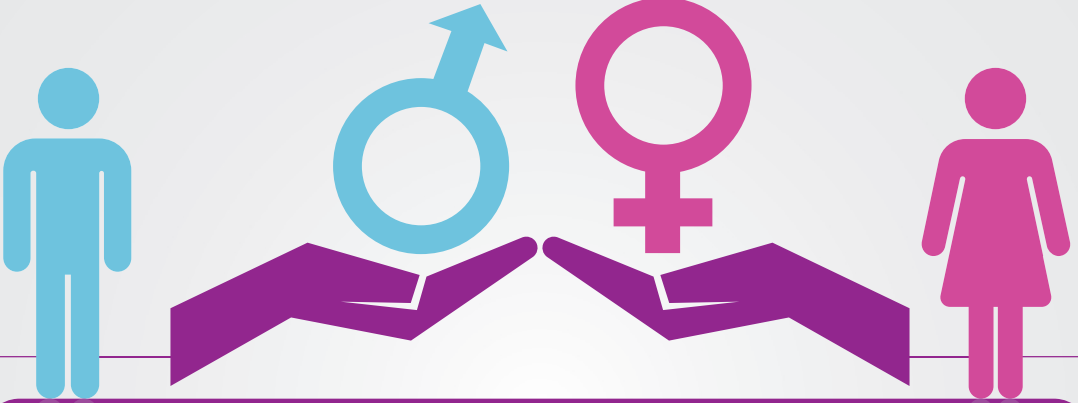

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir.

TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ
İÇİN GÜÇLÜ SİYALAN

TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ REHBERİ

İÇİNDEKİLER

1. ÖNSÖZ	3
2. TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ NEDİR?	3
3. VİED TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ POLİTİKA BELGESİ	4
4. ENGELLİLİK ,ENGELLİ KADINLAR TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTSİZLİĞİ.....	5
5. KADINLARA YÖNELİK ŞİDDET VE EV İÇİŞİDDETİN ÖNLENMESİ VE MÜCADELEYE DAİR AVRUPA KONSEYİ SÖZLEŞMESİ / CEDAW	6
6. BM ENGELLİ HAKLARI SÖZLEŞMESİ	7
7. HAK ARAMA MEKANİZMALARI.....	8
8. ADLİ YARDIM DESTEĞİ.....	8
9. 6284 SAYILI KANUN	9
10. 7/24 ULAŞABİLECEĞİNİZ KURUMLAR.....	10
11. GÖÇMEN KADINLARA DESTEK VEREN KURUMLAR.....	10
12. KAYNAKLAR:.....	10

☎ 0542 819 99 56

☎ 0432 216 16 65

✉ vied-vied@hotmail.com

📍 Şerefiye Mh. Maraşal Fevzi Çakmak Cd. Demirciler Sk.

Yusuf İş Merkezi Kat: 5 İpekyolu / VAN

🌐 www.vanisitmeengellilerdernegi.org.tr

Bu yayın Avrupa Birliği'nin finansal desteği ile Birleşmiş Milletler Kadın Birimi (UN Women) tarafından uygulanan "Toplumsal Cinsiyet Eşitliği için Güçlü Sivil Alan" projesi kapsamında oluşturulmuştur. Bu yayında ifade edilen görüşler Van İşitme Engelliler ve Aileleri Derneği'nin görüşleridir ve Birleşmiş Milletler Kadın Birimi (UN Women), Birleşmiş Milletler, bağlı kuruluşları ya da Avrupa Birliği'nin resmi görüşlerini yansıtmamaktadır.

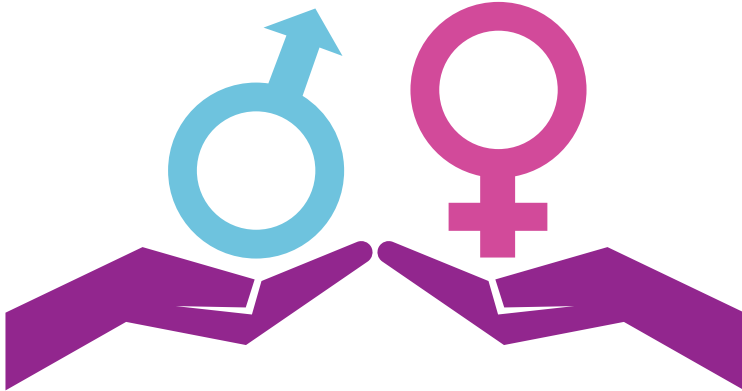
ÖNSÖZ

VİED 2007'den buyana yerelde öncelikli olarak engelli kadınlar ve kız çocuklarının çok yönlü güçlenmeleri için çalışmaktadır. Toplumsal cinsiyete dayalı ayrımcılığın ve şiddetin, engelli kadın ve kız çocukları söz konusu olduğunda, engelliliğe dair önyargılarla birlikte katlanarak arttığı bilinmektedir. Yapılan çalışmalardan elde edilen veriler, engelli kadın ve kız çocuklarının, engelsiz kadın ve kız çocuklarından daha fazla şiddetle karşılaştığını göstermektedir.

Bu çalışma; engelli, engelsiz tüm kadınların toplumsal cinsiyet eşitliği bağlamında kapasitelerini arttırmak, haklarını korumak ve ilgili mekanizmalar hakkında bilinç-farkındalık artırmak amacı ile hazırlanmıştır. Ayrımcılık, engelli hakları, toplumsal cinsiyet ve kadına yönelik şiddet konuları ile hak temelli müdahaleler konusunda engelli, engelsiz kadınların savunuculuk politikalarının güçlendirilmesi hedeflenmiş, engelli kadın ve kız çocuklarının her türlü ayrımcılıktan uzak, eşit bir yaşama sahip olması ve insan hak ve özgürlüklerinden tam ve eşit şekilde faydalanılması önceliğimizdir.

Hazırlanan bu rehber; toplumsal cinsiyet eşitliğinin ilerletilmesi , kadınların ve kız çocuklarının her düzeyde güçlenmeleri için kapsamlı politikaların ve uygulanabilir mevzuatların kabul edilmesi için kılavuz niteliği taşımaktadır.

**Van İşitme Engelliler ve Aileleri Derneği
(VİED)**

2.TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ NEDİR?

Toplumsal cinsiyet eşitliği, tüm cinsiyetlerden insanların eşit hak, fırsat, kaynak ve sorumluluklara sahip olmasını sağlamaktır. Toplumsal cinsiyet eşitliğini tesis etmek için modeller ve metotlar geliştirmek ve uygulamak 21 yüzyıl toplumlarının önemli bir hedefidir. Eşitlik, bireylerin sorumlulukları ve fırsatları, erkek veya kadın olarak doğmalarına bağlı olmamalıdır. İnsanların bir arada yaşadığı her topluluk, toplumsal cinsiyet eşitsizliğinden etkilenmektedir. Şiddetin azalması ve ekonomik refahın artmasının, toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasıyla doğrudan orantılı olduğu birçok çalışma ve uygulamada açığa çıkmıştır. Toplumsal cinsiyet eşitliği, sadece bir “kadın meselesi” değil, toplumun tüm katmanlarını ilgilendirmesi gereken bir meseledir. Kadınlar ve erkekler arasında eşitsizlik hem bir insan hakları sorundur hem de sürdürülebilir kalkınma için önemli bir engel olarak görülmektedir. Herkes eşitsizliği aynı şekilde deneyimlemez. Bugün dünyada ve ülkemizde kadınlar ve çocuklar cinsiyet eşitsizliğinden en fazla zarar gören toplumsal grubu oluşturmaktadır. Erkekler de cinsiyet eşitsizliğinden negatif yönde etkilenmektedir. Toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamak için çok boyutlu yaklaşıma ihtiyaç vardır. İstihdam deneyiminden iletişime, eğitimden eko-sistemin yeniden düşünülmesine kadar her alanda eşitlik prensibiyle çalışmalar yapılmalı ve bu çalışmalar sürekli iyileştirmeye açık olmalıdır.

04

Toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin dünya çapında bireyleri etkileyen sosyal, ekonomik ve kültürel sonuçları olan yaygın bir sorundur. Toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasının sadece bir adalet ve insan hakları meselesi olmadığı, aynı zamanda sürdürülebilir kalkınma, sosyal uyum ve ekonomik büyüme için de hayati önem taşıdığı kabul edilmektedir. Bu Rehberle, VİED paydaşlarına, kendi bağlamlarında toplumsal cinsiyet eşitliğini teşvik edecek etkili tedbirlerin uygulanmasında yol gösterecek politika önerilerini ve pratik bazı bilgileri sunmaktadır. Nihayetinde, toplumsal cinsiyet eşitliği rehberi, cinsiyetleri ne olursa olsun tüm bireylerin eşit haklara, fırsatlara ve özgürlüklere sahip olduğu daha eşitlikçi ve adil bir toplum yaratmaya yönelik küresel çabalara katkıda bulunmayı amaçlamaktadır. Toplumsal cinsiyet eşitliğini teşvik etmek isteyen herkes için kaynak niteliğindedir.

VİED olarak fırsatlara ve haklara eşit erişim sağlamak için 2007’den buyana Van yerinde hizmet vermekteyiz. Toplumsal cinsiyet eşitliğinin refah için öncelikli olduğunu kabul ediyoruz. Toplumsal cinsiyet eşitsizliğin maddi ve manevi maliyetleri olduğunu bilincindeyiz. Yaptığımız çalışmalarla eşitliği sağlamaya yönelik adımlar atmaya çalışıyor ve tüm faaliyetlerimizde bu durumu dikkate alıyoruz.

3. VİED TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ POLİTİKA BELGESİ

VİED için toplumsal cinsiyet; bir kategori olarak tarihsel, kültürel ve toplumsal eşitsizliklere yol açan bir iktidar hiyerarşisi alanıdır. Eşitsizlik üreten bu toplumsal yapının tüm insanların eşitliğine evrilmesi için bütünlüklü bir iktidar eleştirisi ve dönüşümü gereklidir. Sosyal, ekonomik, kültürel, bilimsel ve politik alanların eril/ataerkil kültürden arındırılarak tüm kişilere açık alanlara evrilmesi, tüm insanlığın daha eşit ve özgür geleceği için gereklidir.

Toplumsal olarak yok sayılmakla mücadele eden engelliler içerisinde de toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin, tüm boyutları ile yeniden üretildiği bilinciyle her türlü toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin giderilmesi için tüm kurumların sorumluluk alması ve yapısal, işlevsel ve kültürel araçlarını toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlama taahhüt ve iradesiyle düzenlemesi kritik önemdedir.

VİED Yönetim Kurulu dahil bütün kurullarında; düzenlediği bütün toplantılarda ve faaliyetlerde, konu ve konuşmacı dağılımında tüm bireylerin temsiliyi gözettiğini ve buna aynı hassasiyeti göstermeye devam edeceğini bu politika belgesiyle taahhüt etmektedir.

Bu bağlamda VİED tarafından;

•
Birleşmiş Milletler Kadına Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi (CEDAW) ve Kadına Yönelik Şiddet ve Aile içi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi (İstanbul Sözleşmesi), BM Engelli Haklarına İlişkin Sözleşme başta olmak üzere bu çerçevede hazırlanmış ulusal ve uluslararası mevzuatın yol göstericiliğinde; cinsiyet, cinsiyet kimliği, cinsel yönelim, yaş, sınıf, göçmen ya da mülteci statüsü, medeni hal, etnik köken, engellilik vb. temelli ayrımcılıkların karşısında durur, bu ayrımcılıkların önlenmesi için toplumda farkındalık yaratılmasına katkıda bulunulur.

İş planlama ve süreçlerinde; toplumsal cinsiyete duyarlı planlama, strateji geliştirme, veri toplama ve bütçeleme çalışması yapmaya öncelik verilir.

•
Her türlü araştırma, proje, eğitim ve diğer federasyon faaliyetlerinde tüm bireylerin cinsiyet ayrımı yapmadan haklar, sorumluluklar ve fırsatlardan eşit faydalanmalarına olanak sağlayacak araçlar geliştirilir, kurul ve komisyonlar oluşturulur ya da oluşmasına destek olunur.

•
Birlikte yaşadığı insanlara şiddet, taciz ve kötü muamelede bulunan kişilerin bu durumu tespit edildikten sonra VİED ile ilişkisi kesilir. Kişi ilgili yargı mercilerine bildirilir. Kendisine üye olmaktan kaynaklı herhangi bir dayanışma gösterilmez.

VİED;

•
Cinsiyete dayalı şiddet ile cinsel taciz ve saldırıyı önlemek için her türlü tedbiri alınacağı taahhüt eder, ilgili olaylar karşısında etkin bir soruşturma yürütür ve yaptırım uygular. Çalışanlara, üyelere ve gönüllülere dönük fiziksel, psikolojik, sözel, cinsel her türlü taciz, şiddet ve mobbingi (işyerinde psikolojik şiddet), ağır disiplin suçu olarak değerlendirir. Bu kapsamdaki şikâyetlerde kadınların ve farklı cinsel yönelimi olan bireylerin beyanını esas alır, karşı taraf aksini ispatla yükümlü kılınır.

•
Kadın ve farklı cinsiyet yönelimi olan çalışanlarının ve gönüllülerinin rahat, güvenli, ayrımcılıktan uzak ve şiddetten azade bir ortamda çalışabilmesi için gerekli tüm önlemleri alır.

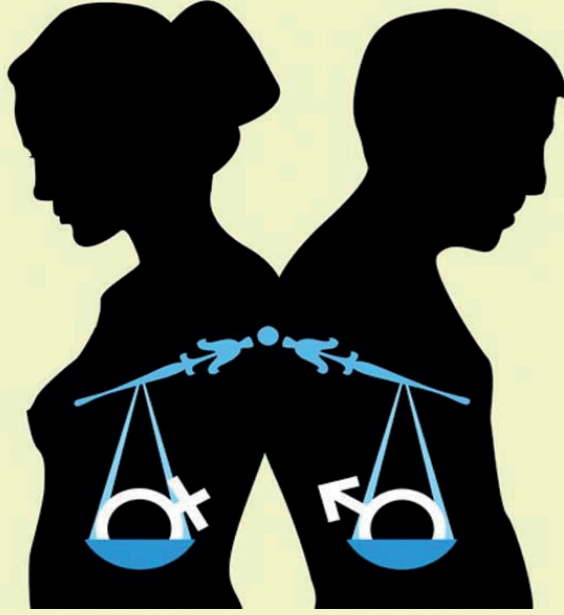
•
Çocuklar ve gençler başta olmak üzere kurumun çalıştığı hedef kitlelerde, toplumsal cinsiyet eşitliği anlayışının yaygınlaştırılması için çalışır. Eğitim ve materyallerini bu doğrultuda geliştirir. Katılımda ve inisiyatif almada eşitlik ilkesini gözetir.

•
Çalıştığı tüm paydaşlarla; yayıncılarla, dağıtımclarla, kamu ve özel sektör temsilcileriyle ilişkilerinde yukarıda sayılan esasları gözetir.

•
Çalışanlarına, üyelerine ve gönüllülerine yönelik periyodik bir şekilde toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimleri verir ve bu konu hakkında farkındalıklarını artırır.

Toplumsal cinsiyet eşitliği politika belgesinin uygulanması ve ilkelerine uygunluğun denetlenmesinden VİED Yönetim Kurulu üyeleri ve Etik Kurul üyeleri birlikte sorumludur. Yukarıda ifade edilen ilkelere aykırılık durumlarının tespiti ve denetimi için Denetim Kurulu ivedilikle görevlendirilir.

EŞİTSİZLİĞİ KAL DI RA LIM

4. ENGELLİLİK ,ENGELLİ KADINLAR TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTSİZLİĞİ

Engellilik nedir ?

“Engelli kavramı diğer bireylerle eşit koşullar altında topluma tam ve etkin bir şekilde katılımlarının önünde engel teşkil eden uzun süreli fiziksel, zihinsel, düşünsel ya da algısal farklılığı bulunan kişileri içermektedir.

Engel Türleri; zihinsel engelli, işitme engelli, görme engelli, ortopedik engelli, dil ve konuşma engelli, ruhsal ve duygusal hastalığı olanlar, süregen hastalıklı, dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu olanlar olarak sekiz gruba ayrılmaktadır.

Toplumsal Cinsiyete Dayalı Ayrımcılık; cinsiyet rollerinin ‘doğal’ ve değişmez, biyolojik varlığımıza bağlı şeyler olduğu varsayımına dayanır. Bu varsayım yanlıştır, çünkü cinsiyet rolleri hem zaman içinde toplumdan topluma hem de kültürden kültüre değişirler. Kadınlarla erkeklerin birbirlerinden farklı olmaları, basitçe bir ‘farklılık’ olarak yaşanmaz, aynı zamanda, eşitsizliğin ve ayrımcılığın meşrulaştırılması da bu farklılığa dayandırılır. Farklılık, genel geçer “kadınlık” ve “erkeklik” kalıplarının üretilmesi ve yeniden üretilmesiyle sürdürülür ve pekiştirilir. Ayrımcılık, bu kalıpların varlığını sürdüren en önemli araçlardan biridir (Bora, 2008:4). Toplumsal cinsiyete dayalı ayrımcılığın birçok temel nedeni vardır: kültür, din, devlet yapısı, toplumsal değerler vb. Bu nedenler kadınlar ve erkekler arasında eşitsizliklere yol açmaktadır. Kadınların erkeklere göre eğitim seviyesinin daha düşük olması, sağlığa erişiminin az olması, siyasette yer alamamaları ve kadına yönelik şiddet ayrımcılığın sonuçlarını oluşturmaktadır.

Kadınlara Karşı Her Turlu Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılması Sözleşmesi'nin (CEDAW) ilk maddesi ayrımcılığı; "Kadınların medeni durumlarına bakılmaksızın ve kadın ile erkek eşitliğine dayalı olarak politik, ekonomik, sosyal, kültürel, medeni ve diğer alanlardaki hakları ve temel özgürlüklerinin tanınmasını, kullanılmasını ve bunlardan yararlanılmasını engelleyen veya ortadan kaldıran veya bunu amaçlayan cinsiyete bağlı olarak yapılan herhangi bir ayırım, mahrumiyet ve kısıtlama" olarak tanımlar.

Dünyanın her yanında engelli kadınlar hem cinsiyetleri hem de engelleri yüzünden çoklu ayrımcılığa maruz kalmaktadır. İş imkânlarından mahrum bırakılmakta, okullardan dışlanmakta, evliliğe ya da partnerliğe layık olmadıkları düşünülmektedir. Engelli kadın ve kız çocukları genellikle yoksulluktan kurtulmaları ve üretken ve tatmin edici hayatlar sürmelerini sağlamak için gerekli desteği (eğitim, istihdam, uygun genel sağlık hizmetleri gibi) alan son insanlardır. İstismara ve şiddete maruz kalma riskleri daha yüksektir ve bu vakalar sonucunda var olan engellilik durumları ağırlaşabilir ya da psikolojik travma gibi ikincil engeller ortaya çıkabilir.

5.KADINLARA YÖNELİK ŞİDDET VE EV İÇİŞİDDETİN ÖNLENMESİ VE MÜCADELEYE DAİR AVRUPA KONSEYİ SÖZLEŞMESİ / CEDAW

Giriş

Avrupa Konseyi'ne üye Devletler ve bu sözleşmeyi imzalayan diğer Devletler; İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına İlişkin Sözleşme'yi (Avrupa Antlaşmaları Serisi (ETS) – No. 5, 1950) ve Sözleşme'nin Protokol hükümlerini, Avrupa Sosyal Şartı'nı (ETS No. 35, 1961, 1996'da gözden geçirilmiş hali, ETS No. 163), İnsan Ticaretine Karşı Eyleme İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi'ni (ETS No. 197, 2005) ve Avrupa Konseyi Çocukların Cinsel Sömürü ve İstismara Karşı Korunması Sözleşmesi'ni (ETS No. 201, 2007) hatırla tutarak; Aşağıdaki hükümleri kapsar.

•
Kadınları her türlü şiddetten korumak ve kadınlara yönelik şiddet ve ev içi şiddeti önlemek, kovuşturmak, ortadan kaldırmak;

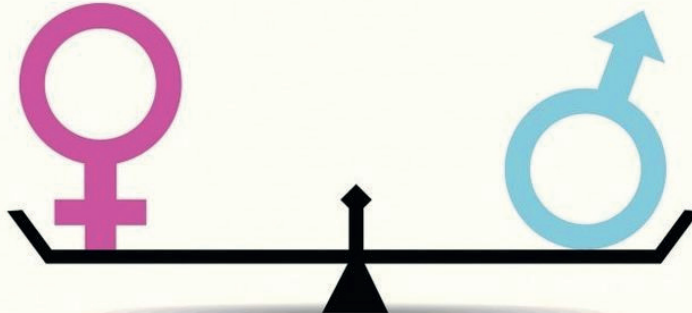
•
Kadınlara karşı her türlü ayrımcılığın ortadan kaldırılmasına katkıda bulunmak ve kadınların güçlendirilmesi yoluyla da dahil olmak üzere, kadın ve erkek arasındaki somut eşitliği teşvik etmek;

•
Kadınlara yönelik şiddet ve ev içi şiddet mağdurlarını korumak ve bu kişilere destek vermek için kapsamlı bir çerçeveyi, politikaları ve tedbirleri tasarlamak;

•
Kadınlara yönelik şiddet ve ev içi şiddeti ortadan kaldırmak amacıyla uluslararası işbirliğini güçlendirmek;

•
Kadınlara yönelik şiddet ve ev içi şiddeti ortadan kaldırmak üzere bütünsel bir yaklaşımı benimsemeye yönelik etkili bir işbirliği yapmaları için örgütlere ve kolluk kuvvetlerine destek ve yardım sağlamak.

ViED, İstanbul Sözleşmesi ve CEDAW hüküm ve ilkelerini tüm faaliyet ve çalışmalarında veri olarak kabul eder ve yaşama geçirilmesi amacıyla çaba gösterir.

6.BM ENGELLİ HAKLARI SÖZLEŞMESİ (ÖZET)

Bu Sözleşme'nin amacı, engellilerin tüm insan hak ve temel özgürlüklerinden tam ve eşit şekilde yararlanmasını teşvik ve temin etmek ve insanlık onurlarına saygıyı güçlendirmektir. Sözleşmeye göre; "Engelli kavramı diğer bireylerle eşit koşullar altında topluma tam ve etkin bir şekilde katılımlarının önünde engel teşkil eden uzun süreli fiziksel, zihinsel, düşünsel ya da algısal bozukluğu bulunan kişileri" içermektedir.

Sözleşme'nin amaçları açısından; "İletişim" erişilebilir bilgi ve iletişim teknolojisi dahil dilleri, metin gösterimini, Braille alfabesi kullanarak ve dokunarak iletişimi, büyük harflerle baskıyı, yazılı, işitsel ve erişilebilir çoklu medyayı, sade dili, işitsel okumayı, beden dilini, diğer tür, biçim ve araçlarla gerçekleşen iletişimi içermektedir; "Dil" sözlü dili, işaret dilini ve sözlü olmayan diğer dilleri kapsamaktadır; "Engelliliğe dayalı ayrımcılık" siyasi, ekonomik, sosyal, kültürel, medeni veya başka herhangi bir alanda insan hak ve temel özgürlüklerinin tam ve diğerleri ile eşit koşullar altında kullanılması veya bunlardan yararlanılması önünde engelliliğe dayalı olarak gerçekleştirilen her türlü ayırım, dışlama veya kısıtlamayı kapsamaktadır. Engelliliğe dayalı ayrımcılık; makul düzenlemelerin gerçekleştirilmemesi dahil her türlü ayrımcılığı kapsar. "Makul düzenleme", engellilerin insan haklarını ve temel özgürlüklerini tam ve diğer bireylerle eşit şekilde kullanmasını veya bunlardan yararlanmasını sağlamak üzere belirli bir durumda ihtiyaç duyulan, ölçüsüz veya aşırı bir yük getirmeyen, gerekli ve uygun değişiklik ve düzenlemeleri ifade eder. "Evrensel tasarım" ürünlerin, çevrenin, programların ve hizmetlerin özel bir ek tasarıma veya düzenlemeye gerek duyulmaksızın, mümkün olduğunca herkes tarafından kullanılabilir şekilde tasarlanmasıdır. "Evrensel tasarım" gerek duyulduğu takdirde bazı engelli grupları için ihtiyaç duyulan yardımcı cihazların tasarımı zorunluluğunu da dışlamayacaktır.

Engelli Kadınlar :

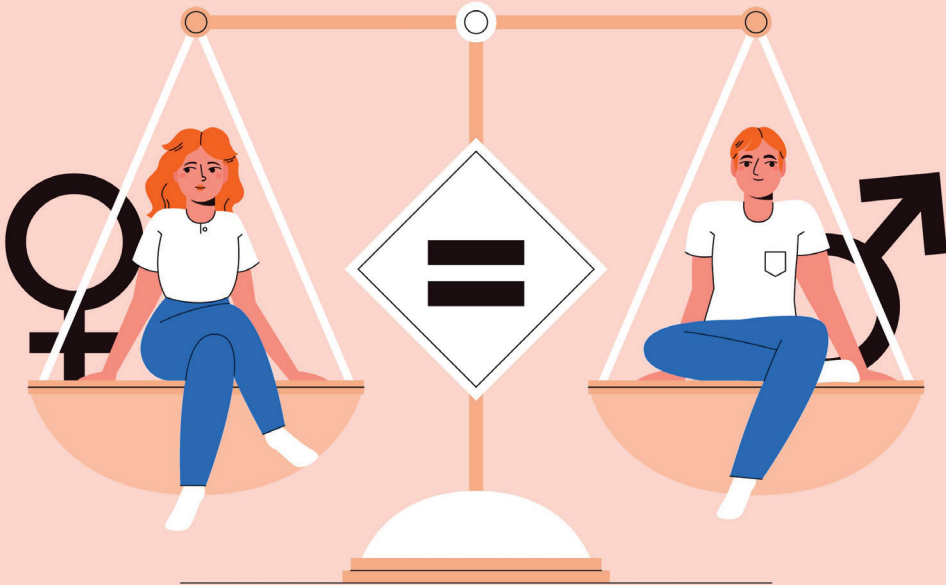
1. Taraf Devletler engelli kadınlar ile kız çocuklarının çok yönlü ayrımcılığa maruz kalmakta olduğunu kabul eder ve bu bakımdan onların tüm insan hak ve temel özgürlüklerinden tam ve eşit koşullarda yararlanmalarını sağlamaya yönelik tedbirleri alır.
2. Taraf Devletler kadınların tam gelişimi, ilerlemesi ve güçlenmesini ve bu Sözleşme'de belirtilen insan hak ve temel özgürlüklerini kullanmalarını ve bunlardan yararlanmalarını sağlamak için gerekli tüm tedbirleri alır.

VİED, BM Engelli hakları sözleşmesinin hüküm ve ilkelerini tüm faaliyet ve çalışmalarında veri olarak kabul eder ve yaşama geçirilmesi amacıyla çaba gösterir.

7.HAK ARAMA MEKANİZMALARI

Kadınlar ve engelli kadınların hak ihlallerine uğrama durumlarında başvurabileceği bazı yerler/mekanizmalar;

- * Kadın, Çocuk, Engelli Sosyal Destek Hattı /Alo-183
- * İşitme ve konuşma engelli vatandaşlar için Destek Hattı: 0 549 381 0 183
- * Sosyal yardım hattı/Alo-144
- * Jandarma/Alo-156
- * Polis /Alo-155
- * CİMER telefon/Alo 150
- * Kamu denetçiliği kurumu(KDK)/0312 465 22 00/iletisim@omdusman.gov.tr
- * Anayasa mahkemesi(AYM)/0312 463 73 00 /bilgi@anayasa.gov.tr
- * Avrupa insan hakları mahkemesi(AİHM)Cour europeenne des droits de l'homme conseil de Europe 67075 Starsbourg Cedex France
- * Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TİHEK)/0312.422.78.00 /tihek .gov.tr /basbakanlik@tihek .gov.tr
- * Birleşmiş Milletler Engelli Hakları komitesine Bireyler Başvuru detaylı bilgi için;
www.esithaklar.org/bm-bireyselbasvurukilavuzu

8. ADLİ YARDIM DESTEĞİ

Adliye süreçlerinde kadınlar ve engelli kadınların adli yardım desteği alabilmesinin koşulları yasa ile düzenlenmiştir. Yargılama masrafları (avukatlık ücretleri, yargılama harçları, hukuk davalarındaki bilirkişi ücretleri vb.) adalete erişimin önünde bir engel teşkil etmektedir. Kişilerin hak arama özgürlüğüne erişimini güçlendirmek amacıyla mevzuatta iki yolla adli yardım desteği düzenlenmesi yapılmıştır. Adli yardım desteği barolara yapılacak başvuru veya mahkeme kararı ile alınabilir.

1. Barolardan Adli Yardım Talebi: Maddi durumunuz avukat tutmaya uygun değilse yaşadığınız ildeki barodan adli yardım talebinde bulunabilirsiniz. Barolar tarafından verilen adli yardım desteği avukatlık hizmeti ile sınırlıdır. Yargılama giderleri (mahkeme harçları, bilirkişi ücretleri vb.) desteğini kapsamamaktadır. Barolardan adli yardım alabilmek için gerekli belgeler şunlardır;

- Muhtardan alınacak gelir durumu belgesi,
- Muhtardan alınacak ikametgâh belgesi,
- Nüfus cüzdanı fotokopisi,
- Dava için gerekli belgelerin fotokopisi.

2. Mahkeme Kararı ile Adli Yardım: Barolar tarafından sağlanan adli yardım desteğinden farklıdır ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'na (HMK) dayanır. Kanunun 334. maddesi ile 340. maddesi arasında adli yardım ile ilgili hususlar düzenlenmektedir.

Kimler adli yardımdan faydalanabilir? Gereken yargılama veya takip giderlerini kısmen veya tamamen ödeme gücünden yoksun olan kimseler, kamuya yararlı dernek ve vakıflar, iddia ve savunmalarında haklı göründükleri ve mali açıdan zor duruma düşmeden gerekli giderleri kısmen veya tamamen ödeyemeyecek durumda oldukları takdirde adli yardımdan yararlanabilirler. Yabancı uyruklu kişiler ise karşılıklılık şartına bağlı olarak adli yardımdan yararlanabilirler.

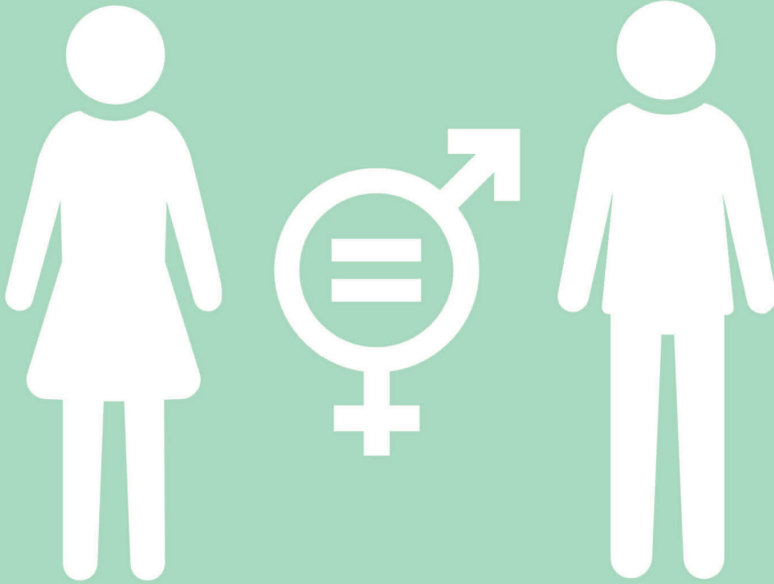
Adli Yardım Neleri Kapsamaktadır?

- Dava süresince yapılacak tüm yargılama ve takip giderlerinden geçici olarak muafiyeti,
- Yargılama ve takip giderleri için teminat göstermekten muafiyeti,
- Dava ve icra takibi sırasında yapılması gereken tüm giderlerin Devlet tarafından avans olarak ödenmesini,
- Davanın avukat ile takibi gerekiyorsa, ücreti sonradan ödenmek üzere bir avukat teminini sağlamaktadır. Ancak mahkeme, talepte bulunanın, yukarıdaki bentlerde düzenlenen hususlardan bir kısmından yararlanmasına da karar verebilir. Adli yardım, hükmün kesinleşmesine kadar devam eder.

Adli yardım talebinde bulunmak için daha ayrıntılı bilgiye linkten (<https://magdurbilgi.adalet.gov.tr/282/Adli-YardimHatti>) ulaşabilirsiniz.

9.6284 SAYILI KANUN

- 9.1-** Şiddet uygulayanın telefon, sms yada sosyal medya hesaplarınız üzerinden size ulaşılmasını engelleye bilirsiniz.
- 9.2-** Geçici yakın koruma talep ederek size eşlik etmesi için polisin görevlendirilmesini talep edebilirsiniz.
- 9.3-** Acil olarak kalacak bir yere ihtiyacınız varsa çocuklarınızla birlikte kadın sığınma evine başvuruda bulunabilirsiniz.
- 9.4-** Adli yardım biriminden işaret dili tercümanı ya da engeliniz ile ilgili destek isteyebilirsiniz.
- 9.5-** Önemli kimlik bilgilerinizin gizlenmesini , size ulaşılmasının engellenmesini isteyebilir yada kimlik veya size özel bilgi ve belgelerin (ehliyet, diploma, sertifika) değiştirilmesini talep edebilirsiniz.
- 9.6-** Şiddet uygulayanın silahını polise teslim etmesini talep edebilirsiniz.
- 9.7-** Çocuklarınızın velayetini alabilir, çocuklarınız ve kendiniz için tedbir nafakası tedbir nafakası ve geçici maddi yardım talep edebilirsiniz.
- 9.8-** Bu kanun kapsamında koruma kararı aldıysanız sigortalı değilseniz yada sigorta pirim borcunuz olsa bile sigortalı sayılır ve genel sağlık sigortasından yararlanılabilir.
- 9.9-** Ücretsiz hukuk desteği alabilmek için bulunduğunuz ilin barosunun adli yardım birimine ikametgah belgesi ,kimlik fotokopisi ve fakirlik belgesi ile başvuru yapabilirsiniz.

10.7/24 ULAŞABİLECEĞİNİZ KURUMLAR

- ALO 183 Aile, Kadın, Çocuk ve Engelli Sosyal Danışma Hattı
- ALO 155 Polis İmdat
- ALO 156 Jandarma İmdat
- ALO 112 Acil Tıbbi Yardım Hattı
- ALO 157 İnsan Ticareti Mağdurları Acil Yardım ve İhbar Hattı
- Aile İçi Şiddet Acil Yardım Hattı: (0212) 656 96 96 ve (0549) 656 96 96
- Van büyükşehir belediyesi kadın daire başkanı danışma hattı:
- ViED: 0542 819 99 56 / 0432 216 16 65 E-POSTA: vied-vied@hotmail.com

11.GÖÇMEN KADINLARA DESTEK VEREN KURUMLAR

- Van İl Göç İdaresi: 0850 532 62 63
- BM mülteciler yüksek komiserliği (UNCHR) : 444 48 68, (0312) 409 70 00
- ViED: (0542) 819 99 56 / (0432) 216 16 65, e-posta **vied-vied@hotmail.com**
- Hayata Destek Derneği: (0800) 670 10 10, e-posta: **bilgi@hayatadestek.org**
- İnsan Kaynağını Geliştirme Vakfı (İKGV): (0212) 562 50 62, e-posta: **ikgv@ikgv.org**
- Kadınlarla Dayanışma Vakfı (KADAV): (0545) 220 10 22, e-Posta: **info@kadav.org.tr**
- Mavi Kalem Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği: (0212) 635 38 35, e-posta: **mavikalem@mavikalem.org**

12.KAYNAKLAR

<https://www.tohad.org/tohad/toplumun-sakatlik-algisi-ve-karsi-hamleler/#:~:text=Devletin%20ve%20resmi%20ideolojinin%20engellilik,ve%20t%C4%B1bbi%20bak%C4%B1%C5%9F%20a%C3%A7%C4%B1s%C4%B1yla%20a%C3%A7%C4%B1klanmaktad%C4%B1r.>

https://inhak.adalet.gov.tr/Resimler/Dokuman/2312020100834bm_48.pdf

<https://www.enkad.org/wp-content/uploads/2022/12/ToplumsalCinsiyetEngelliKadin.pdf>

<https://www.tihek.gov.tr/>

**“CİNSİYET EŞİTLİĞİ İÇİN
ŞİMDİ
BİRLİK OLMA ZAMANI”**

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir.

TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ
İÇİN GÜÇLÜ SİVİL ALAN

VAN İŞİTME ENGELLİLER VE AİLELERİ DERNEĞİ (VİED)

Bu yayın Avrupa Birliği'nin finansal desteği ile Birleşmiş Milletler Kadın Birimi (UN Women) tarafından uygulanan "Toplumsal Cinsiyet Eşitliği için Güçlü Sivil Alan" projesi kapsamında oluşturulmuştur. Bu yayında ifade edilen görüşler Van İşitme Engelliler ve Aileleri Derneği'nin görüşleridir ve Birleşmiş Milletler Kadın Birimi (UN Women), Birleşmiş Milletler, bağlı kuruluşları ya da Avrupa Birliği'nin resmi görüşlerini yansıtmamaktadır.